10125 ـ وقت نماز عشاء

سوال

برخی می‌گویند می‌توان نماز عشاء را تا قبل از اذان صبح خواند و دیگران می‌گویند وقت آن هنگام نماز تهجد به پایان می‌رسد. گروهی دیگر می‌گویند بر اساس ساعت‌های بین نماز عشاء تا اذان صبح حساب می‌شود؛ یعنی این ساعت‌ها را تقسیم بر دو می‌کنیم تا پایان وقت نماز عشاء به دست آید. حکم درست در این باره چیست؟ البته ما می‌دانیم که تاخیر نماز از وقت آن مستحب نیست و فقط می‌خواهیم حکمش را بدانیم.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

واجب آن است که نماز عشاء قبل از نیمه شب باشد و تاخیر آن تا نصف شب جایز نیست، زیرا پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: «وقت عشاء تا نصف شب است» به روایت مسلم (المساجد ومواضع الصلاة: ۹۶۴)، بنابراین باید این نماز را پیش از نصف شب بر اساس چرخهٔ شبانه‌روز ادا کنید، زیرا شب کم و زیاد می‌شود و ضابطهٔ آن نیمهٔ هر شب بر اساس ساعت است، یعنی اگر شب ده ساعت باشد درست نیست که نماز را تا پایان ساعت پنجم به تاخیر اندازی و بهتر آن است که این نماز در یک سوم اول شب باشد و کسی که آن را در اول وقت بخواند کارش اشکالی ندارد اما اگر مدتی [تا پایان یک سوم شب] به تاخیر انداخته شود بهتر است زیرا رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ کمی تاخیر در نماز عشاء را مستحب می‌دانست و کسی که آن را در اول وقتش یعنی پس از غروب شفق ـ یعنی پایان سرخی عرضی آسمان در افق ـ بخواند اشکالی ندارد.

والله اعلم.